ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Ιουνίου 1990

σχετικά με τις ενισχύσεις που οι ιταλικές αρχές προτίθενται να χορηγήσουν προς τα χαλυβουργεία των Tirreno και Siderpotenza (N 195/88 — N 200/88)

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/555/ΕΚΑΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα,

την απόφαση αριθ. 3484/85/ΕΚΑΧ της Επιτροπής της 25ης Νοεμβρίου 1985 για τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα (1), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 4,

Αφού έταξε στους ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

1. Στις 20 Απριλίου 1988, οι ιταλικές αρχές απηύθυναν προς την Επιτροπή επιστολή με την οποία της κοινοποιούσαν, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 3484/85/ΕΚΑΧ, δύο σχέδια ενίσχυσης προς τα χαλυβουργεία των επιχειρήσεων Tirreno και Siderpotenza.

Όσον αφορά το χαλυβουργείο της Tirreno, η ενίσχυση αφορά μια επένδυση ύψους 1 671 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 1,1 εκατομμύρια Ecu) που αποσκοπεί στην εξοικονόμιση ενέργειας και για την οποία πρόκειται να χορηγηθεί επιδοτούμενο δάνειο ύψους 668 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, το οποίο αντιστοιχεί σε επιβάρυνση του κράτους με τόκους 501 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 330 000 Ecu), καθώς και κρατική επιχορήγηση ύψους 334 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 220 000 Ecu).

Όσον αφορά δε το χαλυβουργείο της Siderpotenza, η ενίσχυση αφορά μια επένδυση ύψους 2 550 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 1,68 εκατομμύρια Ecu) που αποσκοπεί στη βελτίωση του περιβάλλοντος και για την οποία πρόκειται να χορηγηθεί επιδοτούμενο δάνειο ύψους 1 021 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, το οποίο αντιστοιχεί σε επιβάρυνση του κράτους με τόκους 867 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 570 000 Ecu), καθώς και κρατική επιχορήγηση ύψους 765 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 504 000 Ecu).

2. Με επιστολή της 22ας Ιουνίου 1988, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με τη φύση των προς ενίσχυση επενδύσεων καθώς και τους συγκεκριμένους όρους (επιτόκιο, διάρκεια) των αιτουμένων δανείων. Η επιστολή αυτή ανέφερε, επίσης, ότι οι ενισχύσεις προς επενδύσεις που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση ενέργειας δεν εμπίπτουν σε καμία από τις παρεκκλίσεις του κώδικα των ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Παράλληλα, εζητείτο από τις ιταλικές αρχές να αναφέρουν, ως προς τη Siderpotenza, αν οι ενισχύσεις πρόκειται να χορηγηθούν κατ' εφαρμογή κάποιου γενικού καθεστώτος ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και με σκοπό την προσαρμογή των εγκαταστάσεων σε νέα πρότυπα, με αναφορά των προτύπων αυτών. Ως προς αυτό το είδος ενισχύσεων, μια ενδεχόμενη παρέκκλιση θα μπορούσε να βασισθεί μόνο στις διατάξεις του άρθρου 3 της απόφασης αριθ. 3484/85/ΕΚΑΧ, οι οποίες ορίζουν, επιπλέον, και ότι το ύψος των ενισχύσεων αυτών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 %, σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης, της αντίστοιχης επένδυσης.

II

Οι ιταλικές αρχές δεν απάντησαν στην επιστολή αυτή. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει όπως πρέπει το συμβιβάσιμο των σχεδιαζόμενων ενισχύσεων με την κοινή αγορά. Για το λόγο αυτόν, κίνησε σχετικά τη διαδικασία του άρθρου 6 παράγραφος 4 της απόφασης αριθ. 3484/85/ΕΚΑΧ και ενημέρωσε ως προς αυτό τις ιταλικές αρχές, με επιστολή της 13ης Ιανουαρίου 1989. Τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι ενημερώθηκαν με σχετική δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (2).

3. Με τέλεξ της 9ης Αυγούστου 1989, και στα πλαίσια της κινηθείσας διαδικασίας, οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι προβλέπονταν για το χαλυβουργείο της Tirreno ένα επιδοτούμενο δάνειο ύψους 688 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, με ποσοστό 4,25 % και διάρκεια εννέα έτη, το οποίο δεν είχε ακόμη καταβληθεί. Η συνολική κρατική συνεισφορά, λαμβανομένων υπόψη και των τόκων, θα ανερχόταν σε 387,44 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 255 000 Ecu). Για δε το χαλυβουργείο της Siderpotenza προβλεπόταν ένα επιδοτούμενο δάνειο ύψους 1 020 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, με ποσοστό 4,25 % και διάρκεια δέκα έτη, το οποίο ούτε αυτό είχε ακόμη καταβληθεί. Οι τόκοι που θα επιβάρυναν το κράτος ανερχόταν σε 673,2 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (περίπου 438 000 Ecu). Το εν λόγω τέλεξ ανέφερε επίσης ότι το γενικό καθεστώς κατ' εφαρμογή του οποίου επρόκειτο να χορηγηθούν οι ενισχύσεις αυτές ήταν το καθεστώς ενισχύσεων υπέρ του Mezzogiorno, το οποίο βασίζεται στον νόμο 183 της 2ας Μαΐου 1976, οπότε, κατά τις ιταλικές αρχές, θα ετηρούντο οι διατάξεις του κώδικα των ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Ωστόσο, αν και ο νόμος για το Mezzogiorno επιτρέπει εν γένει τη χορήγηση ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, δεν αναφέρεται ρητά στις διατάξεις του κώδικα των ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα.

(1) ΕΕ αριθ. L 340 της 18. 12. 1985, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 73 της 23. 3. 1990, σ. 5.

4. Με επιστολή της 18ης Οκτωβρίου 1989, η Επιτροπή ανέφερε στις ιταλικές αρχές ότι η απάντησή τους δεν ήταν ικανοποιητική, κατά το ότι δεν ανέφερε ούτε ποια είναι τα νέα πρότυπα για την προστασία του περιβάλλοντος τα οποία η επένδυση πρόκειται να ακολουθήσει ούτε κατά ποιο τρόπο πρόκειται να τηρήσει το μέγιστο ποσοστό του 15 %, σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης.

Η Επιτροπή ανέφερε ακόμη, ότι, εάν δεν εδίδετο ικανοποιητική απάντηση, μέσα στην τασσόμενη προθεσμία των δεκαπέντε εργάσιμων ημερών, θα αναγκαζόταν να εκδώσει τελική απόφαση με βάση μόνο τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της. Στην τελευταία αυτή επιστολή δεν δόθηκε απάντηση.

III

Το χαλυβουργείο της Tirreno παράγει χαλύβδινες δοκούς, ενώ εκείνο της Siderpotenza ράβδους οπλισμού σκυροδέρματος. Τα προϊόντα αυτά περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της συνθήκης ΕΚΑΧ (κωδικός 4.400), οπότε καλύπτονται από τους κανόνες της συνθήκης αυτής.

Το άρθρο 4 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚΑΧ ορίζει σχετικά: «Θεωρούνται ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα και κατά συνέπεια καταργούνται και απαγορεύονται εντός της Κοινότητας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη: οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη ή οι ειδικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από αυτά, υπό οποιαδήποτε μορφή».

Η απαγόρευση αυτή αφορά τόσο τις ενισχύσεις που προβλέπονται ειδικά για τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα όσο και την εφαρμογή γενικών, περιφερειακών ή άλλων καθεστώτων για τον τομέα αυτόν.

Οι μόνες παρεκκλίσεις που μπορούν ενδεχομένως να ισχύσουν ως προς την προαναφερόμενη γενική απαγόρευση απαριθμούνται περιοριστικά στην απόφαση αριθ. 3484/85/ΕΚΑΧ (κώδικας ενισχύσεων προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα) καθώς και στην απόφαση αριθ. 322/89/ΕΚΑΧ (1), η οποία αντικατέστησε την πρώτη απόφαση από την 1η Ιανουαρίου 1989. Οι παρεκκλίσεις αυτές προβλέφθηκαν για να μη δημιουργηθούν διακρίσεις σε βάρος της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, σε συσχετισμό με τους άλλους βιομηχανικούς τομείς κατά την πρόσβαση στις κρατικές χρηματοδοτήσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη, για την προστασία του περιβάλλοντος για την κάλυψη των δαπανών παύσης λειτουργίας.

Ωστόσο, οι παρεκκλίσεις αυτές δεν έχουν με κανένα τρόπο ως στόχο τη χαλάρωση της κοινοτικής πειθαρχίας στις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, η οποία δικαιολογείται από τις σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που είναι δυνατόν να προκληθούν από επισχύσεις ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά σ' έναν τομέα ο οποίος, παρά την πρόσφατη εξυγίανση, παραμένει ευαίσθητος. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να διατηρηθεί αυτή η κοινοτική πειθαρχία, πράγμα που σημαίνει ότι οι ενισχύσεις προς μια επιχείρηση σιδήρου και χάλυβα μπορούν να εγκριθούν μόνο εφόσον η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι οι συγκεκριμένοι όροι που τίθενται από τον κώδικα των ενισχύσεων πράγματι ικανοποιούνται.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το χαλυβουργείο της Tirreno, είναι σαφές ότι οι όροι αυτοί δεν ικανοποιούνται, δεδομένου ότι η εξοικονόμιση ενέργειας δεν αποτελεί βάσιμο λόγο, παρέκκλισης. Η δε Επιτροπή, αν και επέστησε την προσοχή των ιταλικών αρχών στο σημείο αυτό, δεν έλαβε από αυτές κανένα στοιχείο που να επιτρέπει την αναθεώρηση της αρχικής γνώμης της.

Όσον αφορά δε τη Siderpotenza, ούτε και στην περίπτωση αυτή οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή στοιχεία που να πείθουν ότι οι προαναφερόμενοι όροι ικανοποιούνται, τόσο σχετικά με την ύπαρξη νέων προτύπων για την προστασία του περιβάλλοντος προς τα οποία η αντίστοιχη επένδυση θα μπορούσε να συμμορφωθεί, όσο και σχετικά με την τήρηση του μέγιστου ορίου του 15 %, σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης.

Ως προς αυτό, η εκτίμηση της Επιτροπής είναι ότι καθαρό ισοδύναμο της επιχορήγησης ανέρχεται σε 43,42 %, δηλαδή 13,42 % για το επιδοτούμενο δάνειο συν 30 % για την άμεση επιχορήγηση για την επένδυση, οπότε σημειώνεται σημαντική υπέρβαση του προαναφερθέντος μεγίστου ορίου.

Συμπερασματικά, οι τεθέντες όροι δεν ικανοποιούνται σε καμία από τις δύο περιπτώσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ενισχύσεις που οι ιταλικές αρχές προτίθενται να χορηγήσουν προς το χαλυβουργείο της Tirreno και οι οποίες συνίστανται σ' ένα επιδοτούμενο δάνειο ύψους 688 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, με διάρκεια εννέα έτη και ποσοστό 4,25 %, καθώς και σε μια επιχορήγηση ύψους 334 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και δεν πρέπει να χορηγηθούν.

Οι ενισχύσεις που οι ιταλικές αρχές προτίθενται να χορηγήσουν προς το χαλυβουργείο της Siderpotenza και οι οποίες συνίστανται σ' ένα επιδοτούμενο δάνειο ύψους 1 020 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, με διάρκεια εννέα έτη και ποσοστό 4,25 %, καθώς και σε μια επιχορήγηση ύψους 765 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και δεν πρέπει να χορηγηθούν.

Άρθρο 2

Η ιταλική κυβέρνηση ανακοινώνει στην Επιτροπή τα μέτρα που λαμβάνει για να συμορφωθεί με την παρούσα απόφαση μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίησή της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 20 Ιουνίου 1990.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος

(1) ΕΕ αριθ. L 38 της 10. 2. 1989, σ. 8.